

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی :

اداره کل آموزش و پرورش استان یزد

نام پدر :

مدیریت آموزش و پرورش شهرستان اردکان

پایه تحصیلی: نهم

اداره استعدادهای درخشان و دانش پژوهان جوان

دبیرستان دوره اول فرزنانگان شهدا

نوبت: اول

سوالات درس: فارسی

تعداد صفحات: ۲

تعداد سوالات: ۶

مدت پاسخگویی: ۵۰ دقیقه

امضاء دبیر :

نمره به حروف :

نمره به عدد :

نام و نام خانوادگی دبیر :

بارم	سوال	ردیف
۲,۵	<p>معنی و مفهوم شعر و نثر</p> <p>(۱) دانش آموزان پرتوان! معنای ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان بنویسید.</p> <p>الف) گرچه منزل بس خطرناک است و مقصد بس بعید/ هیچ راهی نیست کان را نیست پایان غم مخور(۱)</p> <p>ب) و در محاوراتی که به حضور او میان دو کس رود خوض ننماید(۵,۰)</p> <p>ج) ستودن نداند کس او را چو هست.(۵,۰)</p> <p>۲) معنا و مفهوم آخرین جمله ی بیت زیر را بنویسید.(۵,۰)</p> <p>«هان مشو نوامید! چون واقف نه ای از سرّ غیب»</p> <p>*****</p> <p>معنی واژه</p> <p>*دانش آموزان کوشا! واژه ی درست را انتخاب کنید.(هر مورد ۲,۵, نمره)</p> <p>«کریمه به رزق تو پرورده ایم/ به لطف تو خو کرده ایم» (انعام - انعام)</p> <p>*کدام گزینه نادرست است؟</p> <p>الف) «أحزان» به معنای حزن ها و اندوه ها است ب) در عبارت «در فکر رستتم» واژه ی رستن یعنی رهایی</p> <p>ج) «فراخنا» و «پهنا» مترادف هستند د) «داعیه ای در باطن من پدید آمد» واژه ی (داعیه) یعنی دایه و پرستاری</p> <p>*دانش آموزان کوشا! در عبارت زیر واژه ای را بیاب که امروزه معنای دیگری دارد؟</p> <p>«عقل، حیران شود از خوشه ی زرین عنب / فهم، عاجز شود از حقه ی یاقوت انار»</p> <p>*در کدام یک از دوبیت زیر، معنای امروزی واژه ی «تسبیح» به کار رفته است؟</p> <p>الف) کوه و دریا و درختان همه در تسبیح اند/ نه همه مستمعی فهم کند این اسرار ○</p> <p>ب) من زنه زهار دل بر مهلت صد ساله دنیا/ که آخر می شود، چندان که یک تسبیح گردانی ○</p> <p>*****</p> <p>دانش ادبی</p> <p>*ادب دوستان عزیز! در ترکیب های زیر، کدام یک تشبیه نیست؟ (۲,۵, ۰)</p> <p>الف) گوی سعادت ب) چشم بصیرت ج) تاج عزت د) بستان معرفت</p> <p>* در جمله ی زیر به جای <u>نهاد</u> واژه ای دیگر بگذارید، تا جمله، آرایه ی <u>تشخیص</u> داشته باشد؟ (۲,۵, ۰)</p> <p>«مرد جوان پس از شنیدن این سخن خندید.»</p> <p>*در مصراع «که تواند که دهد میوه ی الوان از چوب؟» چه نوع پرسشی به کار رفته است؟ (۲,۵, ۰).....</p> <p>*در ترکیب «متاع جوانی»، <u>مشبه</u> به کدام است؟ (۲,۵, ۰).....</p> <p>*کدام گزینه تخلص ندارد؟ (دلیل بیاورید) (۵, ۰) الف) غم غریب و غربت چو بر نمی تابم/ به شهر خود روم و شهریار خود باشم ○</p> <p>ب) سعدی به روزگاران مهری نشسته بر دل/ بیرون نمی توان کرد الا به روزگاران ○</p>	۱
۱		۲
۱,۵		۳

دانش زبانی

*دوستان پرتلاش! با توجه به بیت زیر درباره ی کاربرد حرف اضافه (نقش نمای متمم) در سبک کهن ادب فارسی بنویسید. (۵، ۰)

«به دریا در، منافع بی شمار است / اگر خواهی سلامت، برکنار است»

۱،۵

*در عبارت زیر، ضمیر وی به چه واژه ای برمی گردد؟ (۲۵، ۰)

«آسمان و آفتاب و ماه و ستارگان و زمین و آنچه بر وی است، چون کوه ها و بیابان ها و نهرها، همه عجایب صنع حق تعالی است»

۴

*فعل (می نوشتی) را با حفظ شخص و شمار به مضارع التزامی تبدیل کنید. (۵، ۰).....

*در عبارت «وخدایی که در این نزدیکی است.» کدام واژه وابسته ی پیشین است؟ (۲۵، ۰)

درک مطلب

*دانش آموزان باهوش! در بیت «به چشم بصیرت به خود درنگر / تو را تا در آینه زنگار نیست» مقصود از کلمات مشخص شده چیست؟ (۵، ۰)

*در باره ی ارتباط معنایی (مفهوم مشترک) دو عبارت زیر توضیح دهید. (۵، ۰)

الف) از جای تهمت زده پرهیز کن .

ب) هر که با بدان نشیند، اگر طبیعت ایشان در وی اثر نکند، به طریقت ایشان متهم گردد.

*در بیت زیر منظور از قسمت مشخص شده چیست؟ (۵، ۰)

«آینه چون نقش تو بنمود راست / خودشکن آینه شکستن خطاست»

*پیام و مفهوم بیت «به بینندگان آفریننده را / نیننی مرنجان دو بیننده را» را بنویسید. (۵، ۰)

۲،۵

*تفسیر خود را برای عبارت زیر بنویسید. (۵، ۰)

«معرفت این است که من در آنم، گردخویش می گردم و پیوسته در خود سفر می کنم تا هر چه نباید از خود دور گردانم»

تاریخ ادبیات

*ادب پژوهان گرامی! جدول را کامل کنید. (۵، ۰)

عنوان کتاب	نویسنده / شاعر
مجمع النوادر	
	عنصرالمعالی کیکاووس بن اسکندر

۱

*این بیت ناصر خسرو درباره ی کدام شاعر برجسته ی ادبیات فارسی است؟ (۲۵، ۰)

«اشعار زهد و پند بسی گفته است / آن تیره چشم شاعر روشن بین»

*داده های زیر، کدام شخصیت ادبی را معرفی می کند؟ (۲۵، ۰)

«وی از دانشمندان معروف دوره ی سلجوقی است و در فقه و حکمت و کلام، سرآمد روزگار خویش بود. پدرش مردی بافنده. به مدت پنج سال در مدرسه ی نظامیه تدریس می کرد. از آثار او می توان به «نصیحه الملوک» اشاره کرد.

.....

سخن از نیمه بریدم که نگه کردم و دیدم / که به پایان رسد عمر و به پایان نرسانم

۶